

บทที่ 2

สังคมและความแตกต่างทางเพศ

ในปัจจุบันนักจะได้ยินค่ากล่าวว่า ผู้ชายและผู้หญิงแตกต่างกัน บ้างก็ว่าผู้ชายและผู้หญิงมาจากการที่แตกต่างกัน บ้างก็ว่ามีความประสาทที่ต่างกัน มีการทำงานของสมองที่ต่างกัน มีฮอร์โมนต่างกัน หรือบ้างก็ว่าการมีสิริระที่แตกต่างของผู้ชายและผู้หญิงทำให้หัวใจของคนมีอนาคตที่ต่างกัน บ้างก็ว่าผู้ชายและผู้หญิงมีวิธีการเรียนรู้ต่างกัน เป็นต้น นักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียงของหนนเกรย์ (John Gray) กล่าวว่าผู้ชายและผู้หญิงนักจากจะมีการติดต่อสื่อสารแตกต่างกันแล้ว บังคับ รู้สึกนิ่งคิด ตอบสนอง รู้สึกรัก รู้สึกด้องการ รู้สึกชื่นชมยินดีแตกต่างกันด้วย (Gray, 1992, P. 5)

เมื่อกล่าวถึงความแตกต่างในศ้านต่าง ๆ ระหว่างผู้หญิงและผู้ชาย ได้มีการพูดถึงความแตกต่างระหว่างเพศทางสังคม หรือที่เรียกว่า gender นั้น เป็นระบบของการขัดแยกความแตกต่างโดยพิจารณาความแตกต่างทางชีวะ แต่ว่าไปสู่กระบวนการขัดเกลาทางสังคม เพื่อให้มีบทบาททางเพศตามที่สังคมคาดหวัง gender ยังเป็นสิ่งที่แสดงถึงความไม่เท่าเทียมกันระหว่างผู้ชายและผู้หญิงมาก่อนข้านาน และจะปรากฏต่อไป จะนั้น เมื่อพูดถึง gender ก็จะเกี่ยวข้องกับความเห็นอกว่า ความมีอำนาจ และความไม่เท่าเทียมกัน มากไปกว่าจะเป็นความแตกต่างเท่านั้น จะนั้น โดยทั่วไปการศึกษาเรื่องของ gender ก็มักดึงอธิบายถึงเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศชายและหญิง รวมทั้งความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ และในการศึกษานักจะมีค่าธรรมสำคัญที่เกิดขึ้น 2 ประการ

ประการแรก คือ เพาะเหตุให้ในสังคมซึ่งมีการแบ่งแยกคนโดยใช้เพศเป็นพื้นฐานของการแบ่ง เพาะเหตุให้ทั้งชายและหญิงซึ่งรับรู้ความแตกต่างทางเพศ และความแตกต่างนั้นคืออะไร เพาะเหตุให้ความแตกต่างทางเพศมีชีวิตอยู่ที่สุด แต่ก็เป็นส่วนสำคัญประการหนึ่งที่มานามาใช้ในการแบ่งงานในสังคม (division of labor) สำหรับชายและหญิง

ประการที่สอง คือ เพาะเหตุให้ในแต่ละสังคมซึ่งปรากฏความมีอำนาจเห็นอกของผู้ชาย เพาะเหตุให้แต่ละสังคมซึ่งจัดสรรทรัพยากรทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจอย่าง

ไม่เท่ากับระหว่างชายและหญิง และเพาะเหตุให้เพศชายซึ่งมักจะได้รับการจัดสรรทรัพยากรมากกว่า เพาะเหตุให้การแบ่งงานตามเพศที่เกิดขึ้น โดยทั่วไปจึงเป็นการแบ่งงานที่ไม่เสมอภาค เพาะเหตุให้การประเมินค่าในงานที่ผู้ชายทำซึ่งแตกต่างจากงานที่ผู้หญิงทำ

จากค่าด้านต่าง ๆ ที่สรุปไว้ดังต้น ซึ่งให้เห็นว่าในแต่ละสังคม มีความแตกต่างในเรื่องของเพศอย่างชัดเจน แต่จะมากน้อยเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับสังคมนั้น เช่น ระดับของความไม่เท่ากันในการแพทย์ ระดับของความรุนแรง เป็นต้น แต่ทั้งนี้ก็ยังเป็นการตอกย้ำให้เห็นถึงความแตกต่างทางเพศและความมีอำนาจเหนือกว่าของเพศชาย ซึ่งมีความเชื่อมโยงเชิงการเมือง

คำตอนในเรื่องนี้ได้มีการพยายามอธิบายว่ามีปัจจัยเกี่ยวข้อง 2 ประการ คือ เรื่องตัวกำหนดทางด้านชีวะ และการอบรมซักเกตตาที่แตกต่างกันในความเป็นเพศชายและเพศหญิง โดยประการแรกนั้นเป็นเรื่องธรรมชาติกำหนด (nature) ส่วนประการหลังนั้นเป็นเรื่องการอบรมบ่มเพาะ (nurture) ซึ่งได้แบ่งในเรื่องนี้ส่วนใหญ่จะเห็นพ้องว่าความแตกต่างทางเพศนั้น เริ่มต้นจากความแตกต่างด้านชีวิทยา ซึ่งเกี่ยวข้องกับด้านสรีระที่ถูกถ่ายเป็นเรื่องชื่นชอบของเพศ ตัวอย่างความแตกต่างทางชีวะ เช่น โดยสร้างสมองที่แตกต่างทำให้มีความต่างทางเคมี ความแตกต่างของฮอร์โมนทำให้เกิดความแตกต่างทางร่างกาย เป็นต้น อย่างไรก็ตามความแตกต่างเหล่านี้ เพียงพอเหมาะสมหรือไม่ที่จะกล่าวเป็นพื้นฐานของความมีอำนาจเหนือกว่าของเพศชาย

ในปัจจุบันนักสังคมศาสตร์ แต่หฤตigrum ศาสตร์ส่วนใหญ่ใช้คำว่าเพศทางสังคม (gender) แทนคำว่าเพศ (sex) โดยคำว่า 'sex' นั้น จะมีความหมายถึงเพศทางชีวิทยา ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง ที่มีโครงสร้างทางร่างกาย เคมี และไครโนไซน์ที่แตกต่างกัน ส่วนคำว่า 'gender' จะมีความหมายถึงเพศที่มีความแตกต่างอันเนื่องมาจากการสร้าง กล่าวอีกนัยหนึ่ง คำว่า 'sex' หมายถึงเพศชาย เพศหญิง ส่วนคำว่า 'gender' หมายถึง ความเป็นชาย (masculinity) และความเป็นหญิง (femininity) ซึ่งหมายรวมถึงสิ่งที่ทำให้เป็นชายและเป็นหญิง

ขณะที่เพศทางชีวะนั้นมีความแตกต่างหลากหลายน้อยมาก แต่เพศทางสังคม (gender) จะมีความแตกต่างหลากหลายสูงมาก ขึ้นอยู่กับบุคคลนั้นคือใคร อยู่ที่ไหน และค่านิยมชีวิตอยู่ในช่วงเวลาใด ในทัศนะของนักภาษาศาสตร์ ความแตกต่างของความเป็นชาย

และเป็นหอยุ่งจะมีความหมายต่างกัน ในบางวัฒนธรรม เช่นในสังคมตะวันตก จะส่งเสริมให้ผู้ชายมีความอุดหนะ และต้องพิสูจน์ความเป็นชายของตน แต่ในอิกวัฒนธรรมหนึ่ง ความหมายของความเป็นชาย จะย่อหักโคนกว่า อาจจะเน้นในเรื่องความมีส่วนร่วมต่อคนอื่น ความรับผิดชอบทางอาชญากรรม และความพยายามในการสนับสนุนความต้องการของบุตรชน เป็นต้น ในบางวัฒนธรรมจะ ส่งเสริมให้ผู้หญิงมีความเต็คเดียว ขบวนการแข่งขัน ขณะที่อิกวัฒนธรรมหนึ่งเน้นให้ผู้หญิง สงบเรียบร้อย ต้องพึงพาช่วยเหลือไม่ได้ ซึ่งด้วยสาเหตุของความแตกต่างดังกล่าว ปรากฏใน สมัยศตวรรษที่ 17 ในฝรั่งเศส หรือชาวอเมริกันส์ ในอเมริกาเดิม ในศตวรรษที่ 21 ความ แตกต่างของวัฒนธรรมจะมีความสำคัญต่อความแตกต่างของเพศทางสังคม ความหมายของ เพศทางสังคมนี้แตกต่างกันไปແล້ວแต่ละวัฒนธรรม โดยจะมีเรื่องของเวลาในอดีต และ ปัจจุบันเข้ามาเกี่ยวข้องกับการให้ความหมาย

สำหรับประเทศไทยเรื่องความแตกต่างของอบรมขั้คเกลาทางสังคม ซึ่งทำให้ชายและ หญิงแตกต่างกัน นักวิชาการกุ่มนนี้มีความเห็นว่าสืบเนื่องจากการอบรมสั่งสอนที่ชายและ หญิงได้รับตั้งแต่เกิดนั้นมีส่วนอย่างยิ่งที่ทำให้เกิดความแตกต่าง บุคคลจะได้รับการอบรมที่ ละเอียดที่จะน้อมในเรื่องของนิสัย พฤติกรรม ทักษะ เป็นต้น โดยที่วัฒนธรรมได้กำหนดว่า ลักษณะนั้น ๆ เป็นลักษณะของชายหรือหญิง จะนั่นบุคคลเกิดมาไม่แตกต่างกัน แต่ที่บุคคล แตกต่างกันที่เนื่องจากกระบวนการอบรมขัคเกลาทางสังคม เป็นผลลัพธ์ของวัฒนธรรมที่ แตกต่างที่ส่งผลต่อประสบการณ์ของชายและหญิง ดังนั้นการสอนรับเอาความเป็นชายและ เป็นหญิงของบุคคลนั้น จึงมีนัยเกี่ยวข้องกับการสอนรับแนวคิดเชิงการเมืองที่ว่า เมื่อผู้หญิง ทำอะไรตามใจมีความสำคัญ ทางวัฒนธรรมทำกับสิ่งที่ผู้ชายทำ

ส่วนนักจิตวิทยาพัฒนาการให้ความสนใจว่า ความหมายของความเป็นชายและเป็น หญิง มีการเปลี่ยนแปลงอย่างหลักหลาดในช่วงชีวิตของบุคคล เป็นต้นว่า ประดิ่นที่เป็นชื่อ กำหนดให้ผู้ชายทำ เช่น การพิสูจน์ความเป็นชาย ความรู้สึกแห่งความสำเร็จ "ได้เปลี่ยนแปลง ตามความเหมาะสมของสถาบันทางสังคมที่เป็นแหล่งสร้างสมประสงค์" เช่นเดียวกับ ความหมายของความเป็นผู้หญิงที่เปลี่ยนแปลงควบคู่ไปด้วย เช่น อายุของการสมรส ช่วง วัยหัดหม่ำประขาตีอน เป็นต้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เนื่องจากผู้หญิงได้เข้าสู่ ตลาดแรงงานมากขึ้น และขณะเดียวกันก็มีการหยุดทำงานเมื่ออายุมากขึ้น

แม้ว่าข้อโต้แย้งในเรื่องปัจจัยด้านกำหนดทางชีวะ หรือการอบรมขัดเกลาที่แตกต่างกัน ที่มีผลต่อความแตกต่างของชายและหญิงซึ่งคงมีอยู่ต่อไป อ่อน่างไรก็ตามทั้งสองแนวคิดก็ มีสิ่งที่เหมือนร่วมกันอยู่ ประการแรก คือ ทั้งสองแนวคิดยอมรับว่าผู้ชายและผู้หญิงแตกต่างกัน โดยที่กลุ่มที่สนับสนุนแนวคิดเรื่องการอบรมขัดเกลาทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างเพศนั้น ยอมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น แต่ที่ได้แจ้งว่า กระบวนการการอบรมขัดเกลาเป็นกระบวนการที่ทำให้ผู้ชายและผู้หญิงแตกต่างกัน และความแตกต่างนั้นเป็นเรื่องของบรรพชาติ ฐาน ความเชื่อเป็นทางวัฒนธรรม และเรื่องของธรรมชาติ นอกจากนี้ ทั้งสองแนวคิดมีความเชื่อว่า ความแตกต่างระหว่างชายและหญิงเป็นเรื่องสำคัญ เด่นชัด ที่ควรนำมาวิเคราะห์มากกว่าจะให้ความสนใจข้อแตกต่างที่ทั้งชายและหญิงมองเห็นด้วยตนเอง ประการที่สอง ทั้งสองแนวคิดเห็นตรงกันว่าความมีอำนาจเหนือของเพศชายนั้นเป็นผลของการ แตกต่างทางเพศที่สังคมเป็นผู้กำหนด กล่าวอีกอย่างก็คือ ความแตกต่างเป็นสาเหตุของความมีอำนาจเหนือกว่าของผู้ชาย ในทัศนะทางชีววิทยา ผู้หญิงเป็นเพศที่ต้องตั้งครรภ์ให้กำเนิดบุตร ให้นมลูกในช่วงชีวบุรุษ การคลอด พฤติกรรมเหล่านี้ส่งให้ผู้หญิงมีลักษณะของความอ่อนแอกว่าและต้องการการปกป้องคุ้มครอง ส่วนผู้ชายจะมีความแข็งแรงทางร่างกาย กร้าวเกรียงกว่า ซึ่งลักษณะดังกล่าวก็ทำให้ผู้ชายเหนือกว่าผู้หญิงในงานล่าสัตว์ ในสังคมดั้งเดิมเป็นด้าน แต่อาจเป็นไปได้ว่าการที่ผู้ชายมีอำนาจเหนือและครอบจ้าวผู้หญิงก็ เพื่อการต่อรองอยู่ของยีน (gene) ของคน ส่วนทางชีววิทยาจะว่า บทบาททางเพศที่กำหนดโดยสังคมนั้นชายและหญิงจะได้รับการอบรมและเรียนรู้ว่า ประพฤติการณ์ การรับรู้และความสามารถของผู้หญิงจะได้รับการลดลงก่อให้เกิดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ (gender inequality) อันที่จริงแล้ว ความแตกต่างระหว่างเพศเป็นผลพวงมาจากความไม่

แนวคิด 2 ประการข้างต้น มีนักวิชาการบางท่านไม่เห็นด้วยโดยเสนอความเห็นไว้ 2 ประการ ประการแรก ความแตกต่างระหว่างผู้ชายและผู้หญิง ไม่สำคัญมากเท่ากับความแตกต่างในกุญแจทางชีวะที่มีอยู่ตั้งแต่เด็กๆ ตั่งแต่เด็กๆ ความแตกต่างที่ปรากฏอยู่ในสังคม ได้กลายเป็นความแตกต่างที่เกิดขึ้นกับเรื่องเพศทางสังคมน้อยกว่าความแตกต่างที่เกิดจากสถานะ หรือตำแหน่งทางสังคมที่บุคคลครอบครองอยู่ ประการที่สอง ความแตกต่างระหว่างเพศทางสังคม (gender difference) เป็นผลผลิตของความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ (gender inequality) อันที่จริงแล้ว ความแตกต่างระหว่างเพศเป็นผลพวงมาจากความไม่

เท่าเทียมกันทางเพศ เนื่องจากความคิดในเรื่องความแตกต่างที่มีอยู่นั้นเห็นว่าความไม่เท่าเทียมกัน เป็นความชอบธรรม ดังเช่นที่นักสังคมวิทยาท่านหนึ่งกล่าวไว้ว่า “สิ่งที่สร้างความแตกต่างก็คือ สิ่งที่ความไม่เท่าเทียมกันคือร่องรอยนั้นเอง” (Risman, 1998. P. 25) และหากจะทำให้ความไม่เท่าเทียมกันลดลงบ้าง ก็จะต้องพิจารณาประเด็นและทัศนะทางการเมืองที่จะเอื้อโอกาสให้เกิดความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ นอกจากนั้นสิ่งที่ไม่ควรละเลยก็คือ ขยะที่ความไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศคงจะเหลือ ความแตกต่างระหว่างประชาชน ในเรื่อง เชื้อชาติ ชนชั้น ชาติพันธุ์ อายุ จะต้องได้รับการจัดการแก้ไขด้วย เพื่อคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์เฉพาะปัจเจกบุคคล และสิ่งที่เป็นลักษณะร่วมกันในฐานะมนุษย์

บทบาททางเพศในมุมมองของชายและหญิง

แนวคิดเรื่องเพศทางสังคม (gender) ที่ผ่านมาในรอบ 30 ปี เป็นการบูรณาการความรู้ และทำให้เกิดความเข้าใจอย่างกว้างขวาง โดยนักวิชาการศึกนิยมไม่ว่าจะเป็นกบุตรทุกฝ่าย เดิน และกบุตรศึกษา ที่ทำให้เราทราบหนักกันว่า เพศทางสังคมมีส่วนสำคัญในการกำหนดชีวิตในสังคม เพศทางสังคมเป็นหลักการจัดระเบียบที่ชีวิตในสังคมต้องเกี่ยวข้อง ซึ่งช่วงก่อนปี ก.ศ. 1970 นักสังคมศาสตร์ยุคถึงเพียงความไม่เท่าเทียมกันทางชนชั้น และชาติพันธุ์ที่มีส่วนสำคัญต่อชีวิต ความเป็นอยู่ในสังคม ในวงการศึกษาช่วงทศวรรษ 1960 หากสนใจเรื่องเพศทางสังคม ก็จะมีเพียงวิชาการสอนรสนและครอบครัว (Marriage and the Family) จะไม่มีวิชาที่ว่าด้วยเพศทางสังคมโดยตรง แต่ปัจจุบันนี้เพศทางสังคมจะศึกษา ร่วมกับเชื้อชาติและชนชั้น เพื่อให้เข้าใจถึงพื้นฐานแห่งเอกลักษณ์ของบุคคล ส่วนเพศทางสังคมนั้นจะเป็นสิ่งที่จัดระเบียบชีวิตทางสังคม และด้วยเพศทางสังคมเราเกี่ยวข้องถึง ประสบการณ์ที่เราเรียนรู้ในฐานะผู้ชายและผู้หญิง

ระยะ 30 ปีที่ผ่านมา นักวิชาการศึกนิยมให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับผู้หญิง เช่น ชีวิตส่วนตัวและเรื่องราวครอบครัว โดยมีขอบเขตจำกัดเป็นเด็ก แม่และเด็กให้เห็นว่า เรื่องราวของผู้หญิงที่มีอยู่มักถูกนิยมเป็น ไม่รักงาน ถูกละเลย จะนั่น ในสังคมนี้ที่มีความเกลื่อนไหวศึกษาเรื่องเพศ นักวิชาการศึกนิยม จึงเสนอภาพชีวิตของผู้หญิงรักงานชั้น เช่น การศึกษาชีวิตประจำวันของศศรีในอดีต การทำงานในฐานะแม่บ้าน การทำงานในโรงงาน ซึ่งส่วนแล้วแต่ถูกควบคุมโดยผู้ชาย แม้จะดูว่าชีวิตของผู้หญิงเหล่านี้มีความหมายและมี

ศักดิ์ศรีกิตติม จึงกล่าวว่า นักวิชาการสตรีนิยมเห็นท้องถังกันว่า เพศทางสังคมนั้นมีส่วนสำคัญ
เชิงบวกซึ่งความเป็นอยู่ของผู้หญิง

หากเราคำนึงถึงค่าฯว่า เพศทางสังคม (gender) ค่านี้มีความหมายถูกนำเสนอไปเป็น
ประเด็นของการศึกษา เช่น ในประเทศอังกฤษ วิชา History of Gender วิชา Psychology
of Gender และ Sociology of Gender เป็นต้น ในชั้นเรียนวิชาดังกล่าวส่วนใหญ่
นักศึกษาจะเป็นผู้หญิงหรือในวิชา Women's Studies ก็อาจจะมีผู้ชายเข้าเรียนบ้างแต่เป็น
จำนวนน้อยซึ่งก็จะนับว่าเป็นความนุ่มนวลห้อง กายได้บรรยายภาพารณ์ความรู้สึกที่ติดต่อกันมาซึ่ง
จากสังคมที่ชายเป็นใหญ่ จะเห็นในความเห็นของนักวิชาการบางท่านเห็นว่าผู้ชายความมีส่วน
ร่วมในการเรียนรู้เรื่องราวที่ผู้หญิงถูกกระทำอย่างไม่เท่าเทียม เพราะหากจะแก้ไขให้เกิด
ความเท่าเทียมกันระหว่างเพศ กจะต้องการมีส่วนร่วมของผู้ชายออกໄປไม่ได้ เมื่อจากผู้ชาย
นักจะเป็นผู้นำ ผู้มีอำนาจในทุกส่วนที่ผู้หญิงต้องเส้าไปเก็บข้อมูลให้สังคมบันเกลื่อนต่อไป

ฉะนั้นแม้จะใช้แนวสรีนิยมศึกษาเรื่องราวเหล่านี้ ก็ไม่ควรละเลยในเรื่องความเป็น
ชาย ควรจะบูรณาการเรื่องราวของผู้ชายเป็นประเด็นในการศึกษา เพราะหากจะพูดถึงเรื่อง
ของผู้หญิงเท่านั้น ก็จะขาดความเข้าใจอย่างชัดเจนในความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ผู้ชายมีอำนาจ
เหนือผู้หญิง ว่าเกิดขึ้นได้อย่างไร ดำเนินไปอย่างไร และต้องอยู่ระหว่างเหตุใด จากการศึกษา¹
เรื่องราวของผู้ชายปรากฏบทบาทในฐานะผู้นำทางการเมือง วิรบุรุษทางการทหาร
นักวิทยาศาสตร์ นักเขียน ศิลปิน เป็นต้น นักวิชาการบางคนทั้งข้อสังเกตุเกี่ยวกับบทบาท
ค่าฯ เหล่านี้ว่าผู้ชายเป็นอะไรได้หลังอย่างที่มีบทบาทสำคัญ แต่ที่เลือนลางก็คือบทบาท
ของความเป็นผู้ชาย ผู้ชายที่มีชื่อเสียงในแวดวงต่าง ๆ ซึ่งต้นได้รับผลประโยชน์อะไรจาก
บทบาททางสังคมต่อการดำเนินชีวิต ความเป็นเพศชายมีบทบาทต่ออาชีพอย่างไรบ้าง และ
ผู้ชายธรรมชาติที่ทำงานตามโครงงาน ในฟาร์ม ฯลฯ ได้รับผลอย่างไรจากความเป็นเพศชาย จาก
ที่กล่าวมานี้ไม่ได้มุ่งที่จะลดความสำคัญของการพยายามศึกษาเรื่องของผู้หญิง แต่หากเราไม่
สนใจกับบทบาท อิทธิพลของผู้ชาย ก็คงไม่สามารถอธิบายความแตกต่าง ความไม่เท่าเทียม
ทางสังคม ทางการเมือง ทางการศึกษา และทางอาชีพการทำงาน ฯลฯ ที่ผู้หญิงได้รับจากการใช้
ชีวิตอยู่ในสังคมที่มีสองเพศ และเป็นสังคมที่ชายเป็นใหญ่ ดังนั้น การบูรณาการบทบาทและ
ความสัมพันธ์ระหว่างเพศจึงเป็นสิ่งพึงกระทำเพื่อประโยชน์ต่อเนื้อหาสาระในการศึกษาเรื่อง

ของศศิริ เรายังจะอธิบายหรืออธิบายปัญหาของศศิริไม่ได้หากเราไม่นำไปเบริชที่ยังกับการดำเนินชีวิต สถานภาพและบทบาทที่ผู้ชายมีอยู่

พหุความหมายของความเป็นชายและหญิงกับความหมายแห่งอ่อนน้อม

สิ่งที่น่าพิจารณาอีกประดีนหนึ่งคือ ในแต่ละสังคมในช่วงเวลาที่แตกต่างกัน ความหมายของความเป็นชาย และความเป็นหญิงที่จะหลากหลาย เนื่องจากประสบการณ์ของชายและหญิงจะก่อร่างสร้างจากการเรียนรู้ในชนชั้น (class) เชื้อชาติ (race) ชาติพันธุ์ (ethnicity) อายุ (age) ความสนใจในเพศ (sexuality) และถิ่นที่อยู่ (region) ยกตัวอย่าง เช่น ชายสูงอายุ ผู้ค้า มีรสนิยมทางเพศชอบเพศเดียวกันย่อมจะให้ความหมายของความเป็นชาย แตกต่างจาก เด็กหนุ่ม ผู้ชาย อาชีพทำนา มีรสนิยมทางเพศชอบเพศตรงข้าม (heterosexual) ในท่านองเดียวกันนี้ การให้ความหมายของความเป็นหญิงก็ย่อมมีความแตกต่างกันไป รวมทั้ง ความหมายของความเป็นชายและความเป็นหญิงที่มีการตีความต่างกันซึ่งเป็นเรื่องปกติในแวดวงวิชาการศึกษาที่เกี่ยวกับเพศทางสังคม และเป็นที่ยอมรับกันว่าหากความหมายของเพศทางสังคมเปลี่ยนไปตามวัฒนธรรมและกาลเวลา ความเป็นชายและความเป็นหญิงซึ่งไม่ใช่สิ่งคงที่ หรือเป็นสิ่งที่เหมือนกันทั้งหมด และไม่ใช่หนึ่งเดียวสาระที่เป็นสำคัญทั่วไป แต่ตรงกันข้ามเพศทางสังคมเป็นเรื่องของการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยในทางความหมายและรูปแบบพฤติกรรม ก่อร่างโภคทรุปความหมายของความเป็นชาย และเป็นหญิงซึ่งแตกต่างกันได้ตามสังคมกำหนด ทำให้มีลักษณะของพหุนิยมที่ให้ความหมายต่างกันกับคนต่างกลุ่ม ภายใต้ความแตกต่างของกาลเวลา

ข้อคิดที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ความเป็นชายและความเป็นหญิงที่เกิดขึ้นในสังคมที่ต่างกันและในเวลาที่ต่างกันนั้น ไม่ได้กำหนดเรื่องของความเท่าเทียมกัน ซึ่งเกิดแนวคิดว่าผู้หญิงมีความเป็นคนอื่น (others) ที่ไม่ใช่พวกรสิ่งกันกับผู้ชาย ซึ่งก็เกิดขึ้นโดยกระบวนการคิดที่ครอบคลุม “ความเป็นคนอื่น (others)” นี้ไม่ได้เป็นแนวความคิดที่ปรากฏในเรื่องความไม่เท่าเทียมกันทางเพศเท่านั้น แต่ขึ้นอยู่กับสิ่งของความเป็นชนกลุ่มน้อยทางเชื้อชาติ (racial minority) ชนกลุ่มน้อยทางเพศ (sexual minority) เป็นต้น และด้วยความคิดที่ผู้ชายมองผู้หญิงเป็น “คนอื่น” นี้เองทำให้ผู้ชายรู้สึกว่ากลุ่มนคนแตกต่างจากผู้หญิง และมีความเห็นอกว่า ซึ่งนำไปสู่การให้ความหมายในเชิงการเป็นผู้นำของผู้ชายส่วนใหญ่

และกล้ายเป็นตัวแบบสำหรับผู้ชายทุกคนอย่างเช่น เวอร์จิเนีย วูลฟ์ (Virginia Woolf) ได้เขียนไว้ในปี ค.ศ. 1938 ว่า “แท่นแท้ของความเป็นชายคือความสมบูรณ์แบบ ขณะที่คุณอื่น (ผู้หญิง) เป็นเจ้าร่างที่ไม่สมบูรณ์” (Woolf, 1966, 142) ซึ่งถึงใน Kimmel, 2001, P. 10) อาร์ คันนอลล์ (R.W Connell) นักสังคมวิทยา มีทัศนะว่า ความหมายของความเป็นชายในเชิงการเป็นผู้นำนี้ได้รับการกำหนดขึ้นมาจากด้วยความเป็นรองของผู้ชายและจากผู้หญิงเอง ส่วน เออร์วิ่ง กอฟแมน (Erving Goffman) มีความเห็นเกี่ยวกับความหมายของการเป็นผู้นำของผู้ชายว่า ในสังคมอเมริกันจะให้ความสำคัญกับคุณลักษณะของความเป็นชายที่สมบูรณ์ ดังนี้คือ เป็นคนหนุ่ม ตามรสนัยแล้ว คิวาวา อันอาทิตย์ในเมือง มีรสนิยมทางเพศแบบสนใจเพศตรงข้าม นับถือศาสนาไปรยาเด่นที่ มีสูง จนการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีงานทำมั่นคง ศิวพรผลดี น้ำหนักท่อนสูงเหมาะสมตามเกณฑ์ งานไก่หา หากผู้ชายคนใดขาดด้วยคุณลักษณะดังกล่าวอย่างหนึ่ง ก็ควรต้องพิจารณาตนเองว่าเป็นบุคคลที่ขาดความสมบูรณ์ “ไม่มีคุณค่า และมีปั่นด้อย” (Connell, 1987, P. 183)

ในส่วนของผู้หญิง ก็จะรู้สึกพึงพอใจกับความเป็นผู้หญิงแบบอุดมคติที่ทำให้คุณความท่าทางกับผู้ชาย แต่ที่แท้แล้วเป็นสิ่งที่เกินจริง ซึ่ง Connell เรียกการให้ความหมายเช่นนี้ว่า “การตอกย้ำความเป็นหญิง” ฉะนั้นความหมายเหล่านี้ได้รับการก่อสร้างขึ้นเพื่อสอดรับกับความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ ไม่ใช่ต่อผลกระทบโดยขั้นและความสนใจของผู้ชาย นักวิชาการบางกลุ่มให้ความเห็นว่า “การตอกย้ำความเป็นหญิง” เป็น stemming การแสดงออกซึ่งความเป็นมิตรของทั้งสองเพศ มากกว่าจะเป็นการสะท้อนถึงการแข่งขันระหว่างเพศมากกว่า จะเป็นการขัดแย้ง มากกว่าจะเป็นการขยันตามความต้องการของผู้ชายที่อยากรู้ดีในฐานะเพื่อนร่วมงาน มากกว่าเป็นการขยันรับชีวิตแต่งงานและการมีลูก ซึ่งถือว่าเป็นอุปสรรค ทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติการเข้าสู่สถานะแรงงานของผู้หญิง ฉะนั้น “การตอกย้ำความเป็นหญิง” จึงเป็นความหมายที่เกินจริงที่ว่าความแตกต่างระหว่างชายและหญิง เป็นอุทธริช่อง การปรับตัวของผู้หญิงให้เข้ากับอำนาจของผู้ชาย ซึ่งเน้นการเป็นเพศที่น่าสงสารและต้องการการทุน dönöm ผู้หญิงที่เป็นผู้หญิงจริงจะได้รับการพրรยาไว้อย่างดงามน่าหลงใหล เสมือนเป็นเพศที่มีอำนาจ และมักถูกทำให้เข้าใจว่าสามารถครอบครองผู้ชายได้ด้วยปลายนิ้ว หากรู้จักที่จะปฏิบัติตัวให้เป็นไปตามกฎเกณฑ์

ตัวอย่างผู้ดูงานการวิจัยเกี่ยวกับความแตกต่างของทักษะทางเพศ

เนื่องจากความหมายของความเป็นชาย และความเป็นหญิงมีความหลากหลายตั้งที่กล้าวมาแล้วนั้น มีผู้ให้ความสนใจและนำไปศึกษาค่าตอบเชื่อมโยงกับมิติทางสังคมในหลากหลายมุมทางวิชาการ เช่น ความแตกต่างทางเพศกับการครอบครองตำแหน่งในสังคม ความแตกต่างทางเพศกับการขัดลำดับตำแหน่ง ความเป็นชายและความเป็นหญิงกับการเปรียบเทียบกันในสังคม เป็นต้น ซึ่งล้วนสร้างข้อสนับสนุนข้อได้แจ้งที่ว่าความเห็นนือกว่าทำให้เกิดความแตกต่าง และทำให้ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนั้น ได้รับการอธิบายที่บิดเบือนไป

แนวความคิดในเรื่องบทบาทชายและหญิง เชื่อว่าไม่ว่าจะเป็นปัจจัยทางเชื้อชาติ หรือปัจจัยทางการอบรมบังเกลอกาทางสังคมก็ต้องทำให้ผู้หญิงจะประพฤติปฏิบูรณ์ตามแบบที่เป็นผู้หญิงไม่ว่าจะอยู่ที่ใด เช่นเดียวกับผู้ชายที่จะทำตัวแบบผู้ชายไม่ว่าจะอยู่ที่ใด นักจิตวิทยาท่านหนึ่งคือ คารอล ทาร์วิส (Carol Tavris) ได้แจ้งว่าความคิดทั้ง 2 ข้างตั้งกล่าว ทำให้เกิดภัยแห่งการเกิดกันความเป็นกลาง ซึ่งทั้งผู้ชายและผู้หญิงต่างก็มีทุณลักษณะทางจิตวิทยาที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเรื่องคุณสมบัติ ความเชื่อ ความสามารถ พฤติกรรมนิสัย และค่านิยม ทั้งนี้ ปรากฏว่าความแตกต่างระหว่างชายและหญิงที่พบเห็นได้ในชีวิตประจำวันนั้น ที่จริงแล้วไม่ใช่ความแตกต่างของบทบาทชายหญิง แต่เป็นความแตกต่างอันเป็นมาจากการคำร้องขอในสถานะหรือตำแหน่งที่ต่างกัน หรืออยู่ในที่ที่ต้องแบ่งขั้นกัน จึงไม่ได้หมายความว่า ปัจจุบันคงเหลือไว้แค่ความแตกต่างในบทบาททางเพศ แต่ค่าตำแหน่งทางสังคมที่ไม่ได้กำหนดเพศ ซึ่งสังคมจะหรือปรากรถการณ์นี้ ชินเชีย ฟุคส์ ออบสไตน์ (Cynthia Fuchs Epstein) นักสังคมวิทยา เรียกว่า “ความแตกต่างที่ลวงตา” (deceptive distinction) เมื่อจากศูนย์มีความแตกต่างนั้นก็จะ ขาดบทบาททางเพศ แต่จริงๆ แล้วซึ่งไปกว่านั้น ความแตกต่างนั้นเกี่ยวข้องกับสิ่งอื่นอีก ดังนี้เห็นได้จากตัวอย่างผลงานการศึกษาวิจัยของนักวิชาการต่างๆ ดังนี้

ตัวอย่างแรกเป็นการพิจารณาถึงความแตกต่างในแบบแผนการสื่อสาร โดย เดบอร่า แทนเน่น (Deborah Tannen) เรื่อง You Just Don't Understand มีข้อได้益ดังว่า ผู้หญิง และผู้ชายติดคู่ต่อสู้กันโดยใช้ภาษาที่แสดงถึงลักษณะของคนเอง ผู้ชายจะใช้ภาษาในเชิงแบ่งขั้นที่แสดงถึงลำดับขั้นและการมีอำนาจเหนือ หรือความก้าวหน้า แต่ผู้หญิงจะใช้ภาษาที่แสดงความมุ่นนาว น่าฟัง ด้วยคำที่ทำให้เกิดความสนใจ เมื่อบื้นฐานผู้ชายจะสงบเงียบแต่

แข็งแกร่ง ทุกหัวนี้ เป็นเครื่องคุ้มครองของมนุษย์ ขณะที่ภาระต้องการจะใช้ภาษาเพื่อสร้างความสัมภัยในอิทธิพลนั่นเอง เมื่อผู้ชายอยู่ในที่ทำงานจะช่างงูด เนื่องจากผู้ชายจะอยู่ในฐานะที่ต้องพึงพาและไว้วางใจ จึงต้องใช้การสื่อสารเพื่อรักษาความสัมพันธ์กับผู้ที่อยู่เหนือกว่า ส่วนภาระเมื่อผู้ที่ทำงานสามารถใช้ภาษาในเชิงแบ่งขั้นเพื่อให้ตำแหน่งเดือนสูงขึ้น

งานของวิลเลียม อ่อนาร์ (William O'Barr) นักภาษาชีวภาพได้ศึกษาเรื่องนี้จากใบบันทึกการทำงานการสื่อสารในกลุ่มผู้ชายและผู้หญิง พบว่าอาชีพการทำงานจะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญในการใช้ภาษา มากกว่าจะเป็นเรื่องของปัจจัยความเป็นหญิงและชาย ภาษาที่ผู้หญิงใช้ไม่ได้บ่งถึงเพศเฉพาะของผู้หญิงทั้งหมด และก็ไม่ใช้ภาษาที่ใช้กับเพศเฉพาะผู้หญิงเท่านั้น ถ้าการพิสูจน์ที่ผู้หญิงใช้ภาษาที่ไม่มีอิทธิพล ก็มาระบุมาจากการที่ผู้หญิงทรงตัวแห่งทางสังคมที่ไม่มีอิทธิพล จะนั้น การสื่อสารที่แตกต่างกันดังกล่าวข้างต้นนี้แสดงให้เห็นถึงลักษณะของ “deceptive distinction” โดยที่ไม่ได้นึกถึง หรือสังเกตเห็นแบบแผนการสื่อสารของผู้ชายที่ต้องพึงพาอาศัย และแบบแผนการสื่อสารของผู้หญิงที่เป็นนักบริหาร ได้

ตัวอย่างที่สอง ในแวดวงการศึกษา พบความแตกต่างของพฤติกรรมสอนวิชาคณิตศาสตร์ของเด็กผู้หญิงและเด็กผู้ชาย ทำให้เกิดการคาดคะเนกันว่า เด็กผู้ชายมีความสนใจคณิตศาสตร์มากกว่า เด็กผู้หญิงจะกลัวและไม่ชอบคณิตศาสตร์ หากรวมเอาข้อมูลนี้มารวบกับ “ความกลัวในความสำเร็จ” ในการทำงาน จะพบว่าผู้หญิงมีประสิทธิภาพต่ำกว่าในการจัดการกับเรื่องเงิน ในแง่การคาดคะเน การคำนวณ ความระมัดระวัง เป็นต้น

งานเขียนของนักเรียนท่านหนึ่งคือ กอลเด็ต ดาวลิง (Colette Dowling) เรื่อง Cinderella Complex ปี ก.ศ. 1981 (งานเขียนนี้พูดถึงผู้หญิงว่ามีความ恐怖ของการขาดชื่น และการแบ่งขั้น และการไปสู่ความสำเร็จ แต่ภายใต้การแสดงออกเหล่านี้ ผู้หญิงจะรอคอยเจ้าชายรุปงามที่จะมาช่วยแนะนำทางชีวิตของเธอไปสู่ชีวิตที่อบอุ่นด้วยความรัก ไปสู่อนาคตที่รอเหล่านี้ก้าวหน้าให้กลายเป็นคนไม่เกรดต่อรัน ทำอะไรไม่เป็น และทั้งหลายทั้งปวงก็คือ ผู้หญิงต้องการจะเป็นเช่นนั้นอย่างเงียบ ๆ) Dowling ทำการสำรวจผู้หญิงอายุ 50 ปี จำนวน 65 คน เกี่ยวกับเรื่องการจัดการการเงิน พบว่ามีเพียง 2 คนที่มีแผนการลงทุนหลังเกณฑ์อย่าง Dowling ได้แบ่งว่าเรื่องนี้เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งกับการพึงพาอาศัย ในวัฒนธรรมคือว่าการเก็บเงินจะเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความเป็นชาย ซึ่งทำให้ผู้หญิงรู้สึกว่า ถ้า

ต้องการคุณลักษณะอื่นๆ ที่จะสามารถช่วยให้เกิดความสำเร็จในสิ่งที่ต้องการ แต่ความเป็นผู้หญิงที่ถูกปลดปล่อยทางเพศ ความคิดที่จะวางแผนหรือดำเนินการด้วยตนเอง

จอห์น ดาวลิง (John Dowling) ได้รับการได้แบ่งจากผู้เชี่ยวชาญทางการเงิน คือ เจน ไบรัน ควินน์ (Jane Bryant Quinn) ซึ่งมีผลงานมากมายเกี่ยวกับผู้หญิงและการเงิน เหอกล่าวว่า สังคมมีความเชื่อว่าผู้หญิงไม่ควรขัดการเรื่องเงินของตน แต่ขณะเดียวกันก็มีความของผู้ชาย ที่ไม่ใช่ความสามารถทางการเงิน ขาดผลการศึกษาพบว่าถ้าสามารถควบคุมเรื่องรายได้ มีอาชญากรรมซึ่งมีประสบการณ์มากขึ้น ผู้หญิงก็จะมีความสามารถเด่นกว่าผู้ชาย แต่ถ้าสถานการณ์ที่ผู้หญิงต้องออกจากงาน ที่จะทำให้ผู้หญิงรู้สึกเสื่อมเสีย ๆ ในเรื่องการเงิน เรื่องของเศรษฐศาสตร์ ขณะที่ผู้ชายได้ทำงานต่อไปก็จะมีโอกาสเรียนรู้มากขึ้น จะนั้น จากการนี้จึงเป็นเรื่องที่เข้าข้องกับประสบการณ์ ไม่ใช่ความแตกต่างของเพศชายหรือเพศหญิงที่จะมาทำนายว่า จะมีความสามารถของคนอ่อน弱 ไร้หลักการเกณฑ์มาตรฐาน

อีกประการหนึ่งที่เกี่ยวข้องก็คือ เรื่องของความก้าวหน้าเมื่อโอกาสมาถึงซึ่งถือว่าจะมีอยู่ในเพศชาย แต่ผู้หญิงก็จะมีลักษณะของการให้ความร่วมมือและการอ้างอิงที่ต้องทนทุกษ์กับ “ความกลัวในความสำเร็จ” แต่จากของโรซาเบธ โมส แคนเตอร์ (Rosabeth Moss Kanter) เรื่อง Men and Women of the Corporation ขึ้นชี้ว่าที่จริงแล้ว บทบาทของชายหรือหญิงมีความสำคัญน้อยกว่าเรื่องของโอกาส ถ้าผู้หญิงมีโอกาส เครือข่ายทางสังคม ความเป็นไปได้ในความก้าวหน้า ผู้หญิงที่สามารถเป็นได้ทุกอย่างที่ผู้ชายเป็น ที่ผู้หญิงไม่อาจไปถึงความสำเร็จ เพราะผู้หญิงขาดโอกาส ไม่ใช่เพราะกลัวความก้าวหน้า และถ้าผู้ชายขาดโอกาสในความก้าวหน้า ก็จะมีพฤติกรรมเช่นเดียวกันกับที่ผู้หญิงเป็น (Kanter, 1977)

อีกด้านอีกหนึ่งที่คือประสบการณ์ภายในครอบครัว เราต่างรับรู้กันว่าผู้หญิงได้รับการอบรมขั้นตอนทางสังคมให้มีลักษณะของความเป็นแม่ และขออย่างใส่สุภาพ ส่วนผู้ชาย ได้รับการอบรมขั้นตอนทางสังคมให้เป็นคนเข้มแข็ง ใจแข็ง มีลักษณะเด็ดขาดและรักความเป็นธรรม การอบรมขั้นตอนให้มีลักษณะดังกล่าวตามเพศนี้ ทำให้เราเกิดภวังค์ว่าผู้หญิง ต้องทำหน้าที่ของแม่ (ต้องทำงานภูมิพลบ้านและเตียงอุตุก)

อย่างไรก็ตาม มีงานวิจัยทางสังคมวิทยาเสนอว่า พฤติกรรมภายในครอบครัวมีส่วนเกี่ยวข้องน้อยมากกับการอบรมขั้นตอนทางสังคมให้เป็นไปตามเพศ แต่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างชัดเจนเป็นสถานการณ์ในครอบครัวที่ต้องเผชิญอยู่ในเวลาหนึ่น งานวิจัยดังกล่าวศึกษา

โดย แคทเลอร์น เกอร์สัน (Kathleen Gerson) พบว่าการอบรมขั้ดเกลางทางสังคมให้เป็นไปตามเพศนั้น “ไม่ได้มีส่วนช่วยอธิบายประสบการณ์ในครอบครัวของผู้หญิงมากกว่าครึ่งหนึ่ง เล็กน้อยที่ผู้หญิงซึ่งเป็นกลุ่มประชากรศักดิ์ญาในครั้งนี้ ที่สนใจในการทำหน้าที่แม่ในตอนแรก และมากกว่าครึ่งหนึ่งเล็กน้อยที่ผู้หญิงสนใจ กับการทำงานเต็มเวลาในอาชีพที่เป็นเช่นนี้ ปรากฏว่าเกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านสถานะความมั่นคงของครอบครัว รายได้ของสามีที่ไม่เพียงพอ ประสบการณ์การทำงานของผู้หญิงและเครื่องเข้าทำงานสังคมที่สนับสนุนมากกว่าจะเป็นปัจจัยในเรื่องการอบรมขั้ดเกลางทางสังคมที่แตกต่างกันของเพศชายและหญิง ที่จะทำให้ผู้หญิงตัดสินใจที่จะเลือกทำหน้าที่แม่บ้านหรือซื้อออกไปทำงานนอกบ้าน

ตัวอย่างงานของวิจัยทางสังคมวิทยา โดย บาร์บารา ริสแมน (Barbara Risman) พบว่า ทั้งที่การ อบรมขั้ดเกลางชายและหญิงจะมีผลต่อการตอบสนองทางด้านอารมณ์ และ การทบูรณ์ของรักในครัวเรือน แต่พ่อแม่ที่ศูนย์กลางคิดว่าการสอนทำหน้าที่ของแม่ ได้อ่อน懦弱 รวมทั้งทำงานบ้านด้วยตนเองด้วย และถ้าจะเปรียบเทียบกับแม่แม่ที่ดองดูแลเด็กอยู่ด้านล่างและด้านบน ดูแลลูก การให้พัฒนาการทางอารมณ์และทางปัญญาลูก เป็นดัน ขณะนั้น ตามที่ค้นของ Risman เห็นว่าผู้ชายสามารถทำหน้าที่เป็นแม่ได้ดีไม่น้อยไปกว่าผู้หญิง

อย่างไรก็ตามเมื่อเร็ว ๆ นี้มีผลงานวิจัยที่มีประเด็นแตกต่างออกไปเป็นเรื่อง เกี่ยวข้องกับระดับความเครียดในกลุ่มผู้ชายและผู้หญิง โดยมีข้อสรุปว่าผู้หญิงจะมี ความเครียดสูงกว่าผู้ชาย แต่มีวันที่เป็นอิสระจากความเครียดน้อยกว่าผู้ชาย ซึ่งความแตกต่าง ในเรื่องนี้มีนัยสำคัญทางการวิจัย เดวิด อัลเมเดีย (David Almeda) และ โรนัลด์ เคสเลอร์ (Ronald Kessler) อธิบายว่า ผลของงานวิจัยดังกล่าวไม่ได้แสดงให้เห็นความแตกต่างที่เน้นปัจจัยด้านชีวะ แต่การที่ผู้หญิงมีข้อด้อยในการจัดการกับความเครียดนั้นมากจากปัจจัยที่ว่า ผู้หญิงมีความเครียดกดดันในชีวิตประจำวันมากกว่า เพราะผู้หญิงต้องจัดการดูแลครอบครัว และจัดการงานบ้านอย่างสมดุลโดยไม่น้อยไปกว่ากัน ผู้วิจัยทั้ง 2 คนพบว่าผู้หญิง ล้วนใหญ่กว่าผู้ชายที่ทำงานบ้าน มากกว่าผู้ชาย ล้วนทั้งต้อง ช่วยงานในอาชีพของสามี ขณะที่ผู้ชายจะให้เวลาภภานในที่ทำงานเพ่านั้น โดยกลุ่ม ประชากรเป็นสูงสุดที่ตอบคำถามของผู้วิจัย ซึ่งความเห็นของนักวิจัยทั้งคู่ที่ว่ามีความ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในเรื่อง ความแตกต่างของบทบาทชายหญิงนั้น ได้รับการ

วิพากษ์วิจารณ์จากนักวิชาการด้านนี้ว่า ด้านหากน่าชื่อค่าตามไปศึกษา กับกลุ่มพ่อแม่ และแม่ หน้าที่ต้องเดี๋ยงถูกตามล่าพังคนเดียวจะได้ผลการศึกษาเหมือนกันหรือไม่ (ตือผลการศึกษา ที่ว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญเรื่องของบทบาททางเพศ) นอกจากนั้นผลที่น่าจะพบอีก ประการหนึ่งก็คือ การที่พ่อแม่ที่ต้องทำงานแล้วมีความต้องการในหลายสิ่งหลายอย่าง น่าจะ ก่อให้เกิดความเครียดขึ้นทั้งผู้ชายและผู้หญิง ขณะที่สุดแล้วก็มีน่าจะเป็นเรื่องของโครงสร้าง ของสังคมที่ทำให้เกิดความแตกต่างเชิงสัมพิธิการวิจัย มากกว่าจะเป็นเรื่องของความแตกต่าง ทางเพศ

ฉะนั้น จากผลของการวิจัยที่ยกตัวอย่างมาข้างต้นน่าจะสรุปได้ว่า ด้านผู้ชาย และ ผู้หญิง ได้รับการสร้างสมประสงค์โดยผ่านการเรียนรู้เรื่อง โครงสร้างทางสังคม ใน การสร้างตัวตนแห่งความเป็นชายและเป็นหญิง รวมทั้งมีประสงค์การที่ในเรื่องความคาดหวัง ในบทบาท ความแตกต่างในเรื่องบทบาทชายหญิงก็เกบนยะ ไม่ส่งผล ซึ่งก็สามารถอนุมาน พิสูจน์ตรวจสอบได้ ทั้งนี้เป็นที่ยอมรับและเชื่อถือได้ว่ามีความแตกต่างระหว่างหญิงและชาย แต่ความแตกต่างดังกล่าว ก็ต้องปรับเปลี่ยน ไปตามกระแสการเปลี่ยนแปลงของสังคม เพื่อให้ เกิดความเท่าเทียมและความเสมอภาคทางเพศโดยรวม (Kimmel, 2004. PP. 4 - 5)

นัยทางสัมพิธิคืนความแตกต่างระหว่างเพศ

อย่างไรก็ตาม ประเด็นของความแตกต่างระหว่างเพศ ซึ่งนำไปสู่ความไม่เท่าเทียม กันระหว่างเพศหญิงและชาย ยังคงเป็นความสนใจของนักวิชาการด้านนี้ ทำการศึกษาหา คำตอบ ข้อเสนอ และข้อโต้แย้งในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งทำให้สาระและความเชื่อมโยงมีความ ชัดเจน จากตัวอย่างที่เสนอมารายอันรับว่ามีความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องของความ ภาระร้าว ความแข็งแรง ความสัมฤทธิ์ผลในด้านการค้าขาย การใช้ภาษา การแสดงออกทาง อารมณ์ การรักษาภาระเอาไว้ เป็นต้น แต่ที่ควรคำนึงอีกประการหนึ่งก็คือ ไม่ได้หมายความ ว่าผู้ชายทุกคนจะภาระร้าว แข็งแกร่ง เก่งคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ และผู้หญิงจะไม่มี ความสามารถและคุณลักษณะเหล่านี้ได้บ้าง และในทางกลับกันก็ไม่ได้หมายความว่าผู้หญิง ทุกคนจะต้องเป็นคนช่างดูแลเอาไว้ เป็นจำนวนมาก มีความเข้าใจในด้านอารมณ์ ความรู้สึก เป็นต้น และผู้ชายจะไม่มีคุณลักษณะดังกล่าวได้บ้าง ฉะนั้น ความแตกต่าง ระหว่างหญิงชายในเรื่องต่าง ๆ นั้น ก่อให้เกิดความแตกต่างในการพัฒนา ด้านเชิงสัมพิธิ ก

น่าจะเรียกว่าเป็นความแตกต่างที่เกิดจาก การเฉลี่ยค่า (average scores) ในพฤติกรรมของชาย และหญิงโดยทั่วไป ค่าเฉลี่ยนี้จะบอกถึงความแตกต่างระหว่างคน 2 กลุ่ม (ชายและหญิง) แต่ “ไม่ได้บอกค่าของ การกระจาย (distributions) นั่นคือไม่ได้บอกถึงความแตกต่างระหว่าง สูชาติ ด้วยกัน หรือความแตกต่างระหว่างสูชาติ ด้วยกัน ซึ่งหากจัดทำ การกระจายในเรื่อง ความแตกต่างดังกล่าว นี้ ก็จะมีมากน้อยมาก จะมีสูชาติ ที่มีลักษณะ (ที่ควรเป็นลักษณะของ สูชาติ ทั่วไป) อ่อนไหวทางอารมณ์ รู้จักดูแลเอาใจใส่ เป็นต้น และจะมีสูชาติ ที่มีลักษณะ (ที่ควรเป็นลักษณะของสูชาติ ทั่วไป) กว้างร้าว รู้ปร่างเพี้ยงแปร เป็นต้น จากผลงานวิจัยที่ผ่าน มาในเรื่องความเป็นหญิง และชายจะเกี่ยวข้องกับความแตกต่างในหมู่สูชาติ แต่ในหมู่สูชาติ มากกว่าจะเป็นเรื่องความแตกต่างที่มาจากการเฉลี่ย หรือ mean differences ทั้งที่เราควรจะเน้นพิจารณาที่เรื่องของ mean differences ซึ่งน่าเสียดายว่า ความแตกต่างที่มาจากการเฉลี่ยนี้ น่าจะบอกอะไรได้มากกว่านี้ ถึงที่เราได้รู้ก็คือ สูชาติ และสูชาติ แตกต่างกัน (โดยบางคน อาจจะมองไปถึงการเกิดมาจากความเคราะห์ที่ต่างดวงกัน เช่น ความเชื่อที่ว่า สูชาติ มีกำเนิดมา จากความศุกกร ส่วนสูชาติ มีกำเนิดมาจากความอังค์การ) ความแตกต่างทางกายภาพซึ่งเป็นความ แตกต่างทางด้านชีวะ ความแตกต่างเหล่านี้นำไปสู่นิติทางการเมือง ดังที่กล่าวมาแล้วถึงความ เป็น “คนอื่น” (The “other” sex) ซึ่งบ่งบอกถึงเพศหญิงและความเป็น “คนอื่น” นี้ ทำให้สิ่ง ที่เหมือนกันในหลักฯ อย่างระหว่างชายหญิงขาดความเด่นชัดอย่างที่ เกยล รูบิน (Gayle Rubin) นักภาษาศาสตร์ ได้ว่า “สูชาติ และสูชาตินั้น แตกต่างกันโดยแท้ แต่ที่เป็นความ แตกต่างที่ไม่เหมือนความแตกต่างระหว่างกลางวันและกลางคืน ไม่เหมือนความแตกต่าง ระหว่างศินดินและแผ่นฟ้า ไม่เหมือนความแตกต่างระหว่างหญิง (yin) และ ชาย (yang) ไม่เหมือนความแตกต่างระหว่างความมีชีวิตและความตาย หากพิจารณาจากปัจจัยทาง ธรรมชาติ อันที่จริงแล้ว สูชาติ และสูชาติ มีความใกล้ชิดกันและกันมากกว่าสิ่งอื่นๆ...และ แทนที่จะพูดถึงเรื่องความแตกต่างกันทางธรรมชาติแล้ว ลักษณะความแตกต่างในเรื่อง บทบาททางเพศที่จะปีบปังทำพราง ไว้ซึ่งความเหมือนกันระหว่างหญิงและชายโดยธรรมชาติ”

ฉะนั้น แนวคิดหรือความเชื่อที่ว่า ความแตกต่างระหว่างเพศซึ่งมีอยู่จริงและเป็นเรื่อง ที่สืบสานโดยวัฒนธรรม ค่าดามในเชิงสังคมวิทยา ก็ว่ากันบทบาททางเพศ จึงไม่เป็นสังคม วิทยา ที่ไม่อธิบายถึงความแตกต่างระหว่างเพศที่เกิดจากปัจจัยทางกายภาพ ซึ่งหากเป็นสังคม วิทยาแล้วจะต้องพยายามหาคำอธิบายในเรื่องว่า เพาะเหตุให้ความแตกต่างระหว่างเพศซึ่งมี

ความสำคัญกับสังคม เพราะเหตุใดเราจึงยึดคิดกับความคิดในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศ เพราะเหตุใดเราจึงไม่หันมาสนใจว่าทั้งผู้หญิงและผู้ชายที่มีมนุษย์เหมือนกัน ผู้ชายและผู้หญิงไม่ใช่เพศที่เป็นศัตรูกัน เป็นเพศที่ช่วยเหลือกันได้ มีสักษะที่เหมือนกันมากกว่าความแตกต่างที่ปรากฏ ทั้งชายและหญิงมีความเหมือนกันในเรื่องความสามารถ และต้องการหลายสิ่งหลายอย่างที่เหมือนกันในการดำเนินชีวิต

นัยทางการเมืองของความแตกต่างทางเพศและการครอบครองจำ�性ชาย

ดังได้กล่าวแล้วว่า ความเชื่อในเรื่องความแตกต่างระหว่างเพศถูกกำหนดโดยปัจจัยทางชีวะและถูกกำหนดโดยวัฒนธรรม ในว่าจะเชื่อเช่นไร ทั้งนี้มีข้อสันนิษฐานว่าความแตกต่างในบทบาทชายและหญิงเป็นคุณสมบัติของบุคคล หรืออีกนัยหนึ่งความแตกต่างในบทบาทชายและหญิงคือ องค์ประกอบของความเป็นตัวตนของบุคคล แต่ทั้งนี้ก็เป็นเพียงความจริงเพียงส่วนหนึ่ง เมื่อจากปัจจัยบุคคลในเรื่องเด็กหญิงและเด็กชายจะเรียนรู้พฤติกรรมที่เหมาะสมกับเพศของตน จนรับรู้บทบาททางเพศที่แตกต่างกัน จนมีความเป็นหญิงและเป็นชายตามที่สังคมคาดหวัง โดยที่แต่ละบุคคลจะปรับตนเองเพื่อให้การดำเนินชีวิตเป็นไปอย่างไม่ติดขัด อย่างไรก็ตามการใช้ชีวิตในสังคมที่ต้องกีดขวางกับสถาบันสังคม เป็นศักดิ์สิทธิ์ ฯ เช่น ที่ทำงาน ครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันการเมืองล้วนเป็นสถาบันที่มีบทบาททางเพศชายและหญิงเข้าไปเกี่ยวข้อง ดังนั้น ปัจจัยบุคคลจึงถูกหล่อหลอมด้วยบทบาททางเพศและใช้ชีวิตร่วมกันในสังคมที่กำหนดความแตกต่างของเพศ

สังคมที่กำหนดความแตกต่างของเพศจึงมีนัยว่า สถาบันหรือองค์กรต่าง ๆ ที่มีพัฒนาการมาช้านานนั้น ได้ผลิตขึ้น ความแตกต่างระหว่างหญิงและชาย ความนิยมอ่านราهنีอกว่าของผู้ชาย รวมทั้งการค้าขายอุปกรณ์ในเรื่องเพศทางการเมือง นักวิชาการด้านนี้เห็นด้วยว่า หากต้องการกำจัดความไม่เท่าเทียมกันทางเพศให้หมดไป ก็ควรจะเริ่มขึ้นในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ในสถานที่ทำงานซึ่งควรจะส่งเสริมเรื่องความเสมอภาคในระหว่างชายและหญิง นั่นคือจะต้องแก้ไขความไม่เท่าเทียมกันอันเนื่องมาจากการแยกต่างกันระหว่างเพศ ถึงกระนั้นก็ตามผู้หญิงยังต้องเผชิญปัญหาเชิงบุคคลและเชิงการเมืองเชิงการเมือง ในสถาบันสังคมที่ตนเข้าไปเกี่ยวข้อง เช่น ในที่ทำงาน ในวงการเมือง ในวงการทาง เป็นศักดิ์สิทธิ์ไม่มีการสนับสนุนให้ผู้หญิงก้าวเดินกว่าผู้ชาย เพราะใน

ที่เหล่านี้นั้นซึ่งคงผลิตขึ้นและต่อจกรความเป็นชาชีวิตร่วมกัน แม้ว่าผู้หญิงจะพยายามทำ
ตัวอย่างเช่นผู้ชายเพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จ ที่จำเป็นต้องถือความเป็นหญิงไปใน
กระบวนการนี้ และถ้าหากผู้หญิงไม่ยอมถือความเป็นหญิงที่จะถูกมองว่า “แตกต่าง”
และนั่นคือการแบ่งแยกและกีดกันทางเพศ ผู้หญิงที่ประทับความสำเร็จโดยถือถือที่ความ
เป็นหญิงก็จะได้รับผลกระทบเหมือนการถูกลงโทษ ตัวอย่างเช่น ผู้หญิงคนแรกที่เข้าเรียนใน
วิชาการทหารคือ ที่เข้าเรียนได้ในมหาวิทยาลัยปรินซ์ตัน (Princeton) หรือ เยล (Yale) ที่คือ
ถูกมองว่ามีความเป็นผู้หญิงน้อย และเป็นผู้หญิงที่ไม่สมบูรณ์ในฐานะของผู้หญิงและถ้าจะ
ให้เรียกสมบูรณ์แบบอย่าง “ผู้หญิง” เธอถึงคงต้องเป็นนักศึกษาหรือเป็นทหารที่ย่อห้อสอนใน
ความสามารถ เหล่านี้เป็นความไม่เท่าเทียมกันทางเพศ ที่ผู้หญิงต้องเผชิญอยู่ เป็นเหมือน
พันธุกรรมที่ทันซ้อนในบทบาทของผู้หญิง ฉะนั้น ความแตกต่างระหว่างเพศและความมี
อำนาจเหนือกว่าของผู้ชายจึงได้รับการผลิต (เกิดขึ้น) และผลิตขึ้น (เกิดขึ้นอีก) จากการ
สร้างความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างกัน (social interaction) ในสถานบันททางสังคมที่ทั้งชาย
และหญิงเข้าไปดำเนินชีวิตและทำงานหน้าที่ของนักวิชาการศึกษา จึงต้องพยายามหา
คำตอบต่อคำถามที่ว่าเราถูกถือเป็นเพศที่มีความแตกต่าง ได้อย่างไร ยอมรับความแตกต่างนั้น
ได้อย่างไรในสังคมที่แบ่งแยกหญิงและชาย (Kimmel, 2004. P. 8)